

Даниял кітабы — Алпыс екінші бөлім

*Уильям Миллердің пайғамбарлық аянының асыл қазыналарын ашу:
Адвентизмнің «ұлы нұрдан» ауытқуын сыни тұрғыдан талдау және
шынайы негіздерге қайта оралуға шақыру*

Jeff Pippenger

2024-01-26

Уильям Миллердің түсіндегі асыл тастар Миллериттер тарихында жарқырағанынан он есе жарығырақ жарқырайтын болады. Миллериттердің өз тарихы барысында көбейтілген білім жөніндегі түсінігі дәл болды, бірақ толық емес еді. Олардың түсінігі неғұрлым дәл тарихи ортаға орналастырылғанда, ол әлдеқайда салмақтырақ салдарларды айқындайды, өйткені ол асыл тастармен бейнеленген пайғамбарлық ақиқаттарды кеңейтіп қана қоймай, соңғы күндердегі он қызға арналған сынақты да туындатады. Миллериттік түсінік екі ізашарлық кестеде (1843 және 1850) бейнеленген. Екі кесте де Хабакук кітабының екінші тарауында пайғамбарлық етілген кестелердің орындалуы болды, ал бұл кестелердің Хабакук пайғамбарлығынан орындалғаны, сондай-ақ дәл сол ақиқаттардың Адвентизмнің іргетастық ақиқаттары болғаны Пайғамбарлық Рухы арқылы осылай айқындалды.

1844 жылғы 22 қазандағы ұлы күйзелістен кейін Миллериттер көктегі қасиетті орынды және қасиетті орынмен байланысты ақиқаттарды түсінуге жетектелген кезде, негіз қалаушы ақиқаттардың бірнешеуін түсіну даңқта артты. Бірақ 1856 жылы Адвентизмнің Лаодикеялық күйге өтуі және 1863 жылы «жеті уақытты» түпкілікті түрде қабылдамай тастауы оларды Лаодикеяның шөліне алып кірді. 1850-жылдардан бері Адвентизм арқылы ешқандай елеулі ақиқат алға шығарылған жоқ. Егер бұл тұжырымға күмәндансаңыз, онда оның неліктен қате екенін көрсетіңіз.

Миллериттер Даниялдың екінші тарауын түсінуде дұрыс болды, бірақ олардың түсінігі шектеулі еді. Адвентизм ешқашан миллериттік түсініктен асып кеткен жоқ. Бүгін Даниялдың екінші тарауында бейнеленген сегіз патшалықтың бәрін де көруге болады, сондай-ақ Даниялдың Набуходоносордың түсінің құпиясын түсіну үшін дұға еткенінің рәміздік мағынасын да көруге болады. Сол құпия соңғы пайғамбарлық құпияны білдіреді (барлық пайғамбарлар соңғы күндерді айқындайды), ал соңғы пайғамбарлық құпия — Жохан «Иса Мәсіхтің Аян кітабы» деп атайтын нәрсе. Сол құпия «уақыт жақын» болғанда, сынақ мерзімі жабылардың дәл алдында, ашылады, әрі қазір сол құпия көруді таңдағандар үшін ашылып жатыр.

Даниял кітабындағы «күнделікті» туралы Миллериттік түсінік шабыт арқылы дұрыс деп танылды, бірақ 1901 жылға қарай Адвентизм сол іргетастық ақиқатты теріске шығару үдерісін бастады, ал 1930-жылдарға қарай Адвентизм қайтадан «күнделікті» Мәсіхтің киелі үйдегі қызметінің қандай да бір қыры деп есептейтін ескі протестанттық көзқарасқа оралды. Пайғамбарлық Рухы айтатынындай, сол шайтандық көзқарас «көктен қуылып шығарылған періштелерден» шыққан. Бүгінде «күнделікті» туралы дұрыс Миллериттік

көзқарас тек пұтқа табынушылықтың нышаны ғана емес, ақиқатты сүймейтіндердің үстіне күшті адасуды түсіретін Адвентизм бүлігінің де нышаны ретінде көрінеді.

Миллершілер екі мың үш жүз жылдың аяқталуы үшін дұрыс мерзімге жеткізілді, әрі Ұлы Түңілуден кейін бірден адвентизм сол пайғамбарлыққа қатысты арттырылған нұрды таныды; бірақ олар «жеті уақытты» 1856 жылдан 1863 жылға дейін, тіпті осы күнге дейін де теріске шығарғандықтан, өздері өздерінің басты тірегі әрі іргетасы деп атайтын ілімнен ешқандай ілгерілей түскен нұрды көрген жоқ. Бүгінде «жеті уақыттың» (көруге ынталы болғандар үшін) екі мың үш жүз жылдық пайғамбарлықтың әрбір уақыт кезеңімен тікелей байланысты екені көріне алады.

Алғашқы қырық тоғыз жыл жердің әр жетінші жылы тынығатын, жеті рет қайталанатын кезеңді білдіреді. Төрт жүз тоқсан жыл ежелгі Израил үшін тек сынақ мерзімін ғана білдірмейді, сонымен қатар жердің тынығуына жол беру туралы өсиетке қарсы жасалатын бүліктің қанша жылға созылатынын да көрсетеді, сөйтіп жердің тынығуына кедергі келтірілген жетпіс жылдың толық саны жиналатын болады (сол бүлік үшін тұтқындыққа түсу мерзімі де дәл сол). Мәсіх өсиетті бекіткен апта айқышқа дейінгі үш жарым жыл және айқыштан кейінгі үш жарым жыл болып құрылған. Сол аптада Мәсіх барлық адамды Өзіне жинап жатты, өйткені Ол: егер Мен жоғары көтерілсем, барлық адамды Өзіме жинаймын, — деген еді.

Енді осы дүниенің үкімі болып жатыр; енді осы дүниенің әміршісі қуылып тасталады.

Ал Мен, егер жерден көтерілсем, барлық адамдарды Өзіме тартамын. Жохан 12:31, 32.

Мәсіх Өзіне адамдарды жинап, келісімді бекіткен екі мың бес жүз жиырма күн Құдайдың Өзінің бүлікшіл халқын Өз келісімінің дауына байланысты екі мың бес жүз жиырма жыл бойы бытыратып жібергенін бейнелейді. Израилдің солтүстік патшалығына қарсы орындалған «жеті уақыт» б.з.д. 723 жылы басталып, 1798 жылы аяқталған екі мың бес жүз жиырма жылдық бытырауды бейнеледі. 538 жыл бұл екі кезеңді бөліп, әрқайсысы бір мың екі жүз алпыс жылдан тұратын бірінен кейін бірі келетін екі кезеңді жасайды. Бірінші кезең киелі орын мен жасақтың пұтқа табынушылық тарапынан тапталуын, ал екіншісі папалық тарапынан жүзеге асырылған тапталуды бейнелейді.

Б.з.д. 677 жылы басталып, 1844 жылы аяқталған оңтүстік патшалыққа қарсы жиырма бес жүз жиырма жылдық «жеті уақыт» 1844 жылғы 22 қазанда аяқталды. Бұл — келісімнің қарғысының нышаны, әрі Күнәні өтеу күні соғылуы тиіс болған мерейтой кернейінің үнімен қорытындыланды. 1844 жылғы 22 қазанда басталған бейнетиптік Күнәні өтеу күні белгілі бір уақыт кезеңін білдіреді. Ол — Тергеу сотының кезеңі, және сол уақыт кезеңі ішінде киелі жетілік айналымымен байланысты мерейтой кернейі соғылуға тиіс еді.

Бірақ жетінші періштенің дауысы шығатын күндерде, ол керней тарта бастағанда, Құдайдың құпиясы Оның өз құлдары — пайғамбарларына жариялағанындай аяқталуға тиіс. Аян 10:7.

1844 жылғы 22 қазанда басталған жетінші Кернейдің үндеуі Леуіліктер кітабының жиырма бесінші тарауында баяндалған киелі жетілік айналымының Мерейтой Кернейін білдіреді. Миллериттер, түптің түбінде, екі мың үш жүз жылдық пайғамбарлықтың мерзімделуінде дұрыс болды, әрі Ұлы Түңілістен кейін көп ұзамай адвентизм оның мәнін бұрынғыдан да тереңірек түсіне бастады; алайда Миллердің екі мың үш жүз жылдық кезең жөніндегі «асыл тасы» бүгінде он есе жарығырақ жарқырап тұр. Екі мың үш жүз жылдық кезеңнің ішінде бейнеленген жеті кезеңнің әрбір пайғамбарлық сипатының Леуіліктер кітабының жиырма бесінші және жиырма алтыншы тарауларындағы екі мың бес жүз жиырма жылмен («жеті мезгіл») тікелей пайғамбарлық байланысы бар.

Миллершілдер жолдан тайған протестантизм мен католицизмнің «өзіңнің халқыңның талаушылары», өздерін «көтерген» де «құлаған» деген сөздер Антиох Эпифанның нышаны деген пікірін теріске шығарды, және олар дұрыс болды. Олар Құдайдың пайғамбарлық сөзінде аянды орнықтырғандар ретінде бейнеленгені қандай да бір белгісіз әрі тарихи тұрғыдан елеусіз сириялық патша емес, дәл Рим екендігі туралы шындықты білді және қорғады.

Бүгін Адвентист дінтанушылары «сенің халқыңның қарақшылары» дегеннің Антиох Эпифан екенін үйретеді. Бүгін Миллершілер тарихында назардан тыс қалып бара жатқан бұрынғы келісім халқының аянды түсінбегенін де, түсіне де алмағанын білдірген дәлел (бұл «сенің халқыңның қарақшылары» дегенді дұрыс түсінумен айқындалады) тағы да бір рет қайталануда — енді оны қайтадан назардан тыс қалып бара жатқан бұрынғы келісім халқының өзі қайталап отыр.

Аян жоқ жерде халық тозады; ал заңды сақтайтын адам бақытты. Нақыл сөздер 29:18.

Миллершілер Леуіліктер жиырма алтыдағы екі мың бес жүз жиырма жылдық («жеті уақыт») кезеңнің Киелі кітаптағы ең ұзақ әрі соңғы уақыттық пайғамбарлық екенін дұрыс үйретті, бірақ Лаодикиялық Адвентизм 1863 жылы сол «інжуді» қабылдамай тастады; ал бүгін, (көруді қалайтындар үшін), Миллершілердің «жеті уақытты» Киелі кітаптағы ең ұзақ уақыттық пайғамбарлық ретінде анықтауда дұрыс болғаны ғана емес, сондай-ақ Құдайдың қаһары болып табылатын «қарғыс» Израилдің солтүстік те, оңтүстік те патшалықтарына қарсы жүзеге асырылғаны да көрініп тұр.

Бүгін Даниял кітабы сөз ететін (басқа пайғамбарлар да солай етеді) сол екі қаһардың тиісті қорытындылары қырық алты жылдық кезеңнің екі шеті — алғашқысы мен соңғысы — екені көрінеді; дәл осы кезде Мәсіх Миллериттік ғибадатхананы тұрғызды. Мұның бейнесі ретінде Мұсаның шөлдегі киелі шатырды тұрғызуға арналған нұсқауларды алу үшін тауда болған қырық алты күні; сондай-ақ парызшылдар Мәсіхпен Оның саудагерлер мен ақша айырбастаушылар «қиратып жіберген» ғибадатхананы тазарту арқылы оны «қайта тұрғызуы» туралы сөйлескенде сілтеме жасаған, Һиродтың ғибадатхананы қайта жөндеуге жұмсаған қырық алты жылы; әрі қырық алты хромосомамен жаратылған Оның адамдық ғибадатханасының қайта тірілуі де осыны бейнелейді. Бүгін Миллерит іргелі ақиқаттары бұрынғыдай-ақ дұрыс, бірақ енді олар он есе тереңірек.

Бүгін, көруге ықыласты адамдар үшін, Мәсіх Даниял кітабының сегізінші тарауының он үшінші аятында Өзін Палмони (Ғажайып Санаушы, немесе Құпиялардың Санаушысы) ретінде таныстырғанда, Ол екі мың үш жүз жылдық кезеңді бейнелейтін бір көрініс пен екі мың бес жүз жиырма жылды бейнелейтін өзге бір көріністің арасындағы байланысты көрсетіп тұрғаны аңғарылады. Осы екі пайғамбарлық кезеңнің арақатынасы танылған кезде, олардың папалық биліктің бір мың екі жүз алпыс жылымен тікелей байланысты екені көрінеді; ал бұл, өз кезегінде, Даниял 12-дегі бір мың екі жүз тоқсан жылмен, сондай-ақ сол аяттағы бір мың үш жүз отыз бес жылмен байланысты.

Даниял кітабының сегізінші тарауындағы он үшінші және он төртінші аяттардың екі аянымен байланысты пайғамбарлық кезеңдердің бұдан да көп тікелей байланыстары бар, бірақ оларды тек көргісі келетіндер ғана таниды. Алайда бүгін, екі аян арқылы өзара тоғысатын барлық уақыт кезеңдерінің байланыстарынан тыс, Палмонидің есімінің аяны бар (Ғажайып Санаушы, немесе Құпиялардың Санаушысы). Миллериттер осы екі аятқа қатысты дұрыс болды, бірақ шектеулі болды, ал бүгін Адвентизм жай ғана толық әрі мүлде қараңғылықта.

Таңырқап, өздеріңнен өздерің абдырандар; айқайлаңдар, әрі жалбарыныңдар: олар шараптан емес, мас; күшті ішімдіктен емес, теңселіп жүр. Өйткені Жаратқан Ие сендердің үстілеріңе терең ұйқы рухын төкті, көздеріңді жұмды: пайғамбарларды да, билеушілеріңді де, көріпкелдерді де Ол жауып тастады. Сонда бәріңе берілген аян мөрленген кітаптың сөздеріндей болды; оны біреулер хат танитын адамға беріп: «Мынаны оқышы, өтінемін»,— дейді; ал ол: «Оқи алмаймын, өйткені оған мөр басылған»,— дейді. Ал кітап хат танымайтын адамға беріліп: «Мынаны оқышы, өтінемін»,— делінгенде, ол: «Мен хат танымаймын»,— дейді. Ишая 29:9–12.

Уайт ханым Уильям Миллерге Аян кітабы жөнінде «зор нұр» берілгенін айқындайды, алайда оның Аян кітабының он екінші, он үшінші, он жетінші және он сегізінші тарауларына қатысты түсінігі, қарапайым айтқанда, дұрыс болмады. Сол қате түсініктер екі қасиетті кестеде көрсетілмеген, бірақ Аян кітабының тоғызыншы тарауынан көрсетілген нәрсе — Исламның үш Қасірет арқылы бейнеленгенін білдіретін «асыл қазына».

«Уағыздаушылар да, халық та Аян кітабына жұмбақ әрі Қасиетті Жазбаның өзге бөліктеріне қарағанда маңызы төмен нәрсе ретінде қарап келді. Бірақ маған бұл кітаптың, шын мәнінде, соңғы күндері өмір сүруге тиіс болғандарға олардың шынайы жағдайы мен борышын айқындауда басшылық ету үшін ерекше игілігіне берілген аян екені көрсетілді. Құдай Уильям Миллердің ойын пайғамбарлықтарға бұрып, Аян кітабына қатысты оған зор нұр берді». Early Writings, 231.

Систер Уайттың жазбаларындағы «ұлы жарық» деген тіркес өте көп мағлұмат береді. Миллер Аян кітабындағы қауымдарды, мөрлерді және кернейлерді түсінді, өйткені киелі періштелер осы тақырыптарда «оның санасын бағыттады». Миллерге берілген «ұлы жарық» екі қасиетті тақтада бейнеленді, ал «ұлы жарық» болған ілімдік ақиқаттар оның түсінде «асыл тастар» ретінде көрсетілді. Адвентизмге сол «ұлы жарық» берілді де, ол 1863 жылдан бастап оны жалған асыл тастармен жаба бастады. «Жарық» қағидаты мынада: «жарық» —

Мәсіхтің адамды немесе халықты соттау үшін қолданатыны.

«Жарық» халықты соттап қана қоймайды, сонымен бірге олар қарсы тұрмағанда иелене алар еді, бірақ қарсы тұрғандықтан иеленбеген «жарық» та оларды соттайды (көптеген мысалдардың біреуі ғана ретінде, 1856 жылғыдай). «Жарықпен» байланысты өзге бір қасиет мынау: қабылданбаған «жарық» соған сәйкес дәрежедегі қараңғылықты туғызады. Адвентизм Құдайдың Миллерге берген, Адвентизмнің негіздерін бейнелейтін «ұлы жарықты» қабылдамай, оны бүркемелеп тастады.

Беткі көріністің ар жағын көретін, барлық адамдардың жүректерін оқитын Құдай «үлкен нұр» алғандар туралы былай дейді: «Олар өздерінің моральдық және рухани жағдайына бола қайғырып, танданбайды». Иә, олар өз жолдарын өздері таңдады, әрі олардың жаны өздерінің жиіркенішті істерінен ләззат табады. «Мен де олардың адасуларын таңдаймын, әрі қорқыныштарын бастарына түсіремін; өйткені Мен шақырғанда, ешкім жауап бермеді; Мен сөйлегенде, олар тыңдамады; қайта, олар Менің көз алдымда зұлымдық жасады және Мен ұнатпағанды таңдады». «Құдай оларға өтірікке сенулері үшін күшті адасуды жібереді», өйткені олар құтқарылулары үшін «ақиқатты сүюді қабылдамады», «қайта, әділетсіздіктен ләззат алды». Ишая 66:3, 4; 2 Салоникалықтарға 2:11, 10, 12.

«Көктегі Ұстаз былай деп сұрады: “Сендер дұрыс іргетастың үстіне құрып жатырмыз және Құдай біздің істерімізді қабылдайды деген жалған сенімнен ақыл-ойды алдап әкететін одан да күшті қандай адасушылық болуы мүмкін, ал шын мәнінде сендер көп нәрсені дүниелік саясатқа сай істеп, Ехобаға қарсы күнә жасап жүрсіндер? О, бұл — бір кезде «ақиқатты білген» адамдар құдайшылдықтың түрін оның рухы мен күшінің орнына қабылдағанда; өздерін баймыз, игілікке кенелдік, еш нәрсеге мұқтаж емеспіз деп ойлағанда, ал шын мәнінде бәріне мұқтаж болғанда — саналарды билеп алатын ұлы алдау, еліктіргіш адасу.”» Testimonies, volume 8, 249, 250.

1856 жылы Адвентизм айналған Лаодикея бір кезде өздеріне «ұлы жарық» берілген, бірақ сонымен бірге Екінші Салоникалықтардағы «күшті адасуға» ұшырауға белгіленгендерді бейнелейді; сол уақытта олар қолдан жасалған теңгелер мен асыл тастарды енгізу арқылы өздері тұрғызған жалған іргетасты Құдай тағайындаған деп сенеді, ал шын мәнінде ол — құмның үстіне салынған іргетас. Адвентизм — «ұлы жарыққа, ұлы дәлелге ие болған шіркеу», бірақ ол — Иеміз «жіберген» «хабарды» тәрк еткен «шіркеу», содан бері «ең орынсыз тұжырымдарды, жалған жорамалдарды және жалған теорияларды» қабылдап келген.

«Қасиеттелмеген қызметшілер өздерін Құдайға қарсы қойып жатыр. Олар бір деммен Мәсіхті де, осы дүниенің құдайын да мадақтайды. Өздерінше Мәсіхті қабылдайтындарын мәлімдей отырып, олар Бараббаны құшақ жая қабылдайды да, істерімен: “Мына Адам емес, Барабба”,— дейді. Осы жолдарды оқитындардың бәрі сақ болсын. Шайтан не істей алатыны туралы мақтанды. Ол Мәсіх Өз шіркеуінде болуы мүмкін деп мінажат еткен бірлікті бұзбақ ойда. Ол: “Мен шығып, алдай алатындарымды алдау үшін, сынап-міней беру, айыптау және бүрмалау үшін, өтірікші рух боламын”,—

дейді. Алдаудың және жалған куәліктің ұлы “зор жарыққа”, зор дәлелдерге ие болған шіркеу тарапынан қабыл алынсын, сонда сол шіркеу Жаратқан Ие жіберген хабарды тәрк етіп, барынша қисынсыз тұжырымдарды, жалған жорамалдар мен жалған теорияларды қабылдайтын болады. Шайтан олардың ақымақтығына күледі, өйткені ол ақиқаттың не екенін біледі.»

«Көптеген адамдар мінберлерімізде қолдарында жалған пайғамбарлықтың алауын ұстап тұратын болады; ол Шайтанның тозақтық алауынан тұтандырылған. Егер күмән мен сенімсіздік қадірленіп, жүректе сақталса, адал қызметшілер өздерін соншалықты көп білеміз деп ойлайтын халықтың арасынан аластатылады. “Егер сен білген болсаң,— деді Мәсіх,— ең болмағанда осы өз күнінде, өз тыныштығыңа қатысты нәрселерді! Бірақ қазір олар сенің көзіңнен жасырылды”.»

«Алайда Құдайдың іргетасы берік тұр. Жаратқан Ие Өзінікін біледі. Қасиеттелген қызметшінің аузында қулық болмауға тиіс. Ол күндей ашық, зұлымдықтың әрбір дағынан ада болуы керек. Қасиеттелген қызмет пен баспа осы теріс ұрпаққа ақиқаттың нұрын жарқырата түсіретін күш болады. Нұр, бауырластар, бізге көбірек нұр қажет. Сионда керней тартыңдар; қасиетті тауда дабыл қағыңдар. Жаратқан Ие Өз халқына не айтатынын есту үшін, Жаратқан Иенің жасағын қасиеттелген жүректермен жинаңдар; өйткені Ол тыңдауға құлақ асатындардың бәріне нұрды көбейтті. Олар қаруланып, жарақтанып, шайқасқа — Құдіреттіге қарсы Жаратқан Иенің көмегіне көтерілсін. Құдай Өзі Исраил үшін әрекет ететін болады. Әрбір жалған тіл үнсіз қалады. Қалыптасып жатқан алдамшы арамза жоспарларды періштелердің қолдары талқандайды. Шайтанның бекіністері ешқашан жеңіске жетпейді. Жеңіс үшінші періштенің хабарына еріп жүреді. Жаратқан Иенің жасағының Қолбасшысы Еріхонның қабырғаларын құлатқанындай, сол сияқты Жаратқан Иенің өсиеттерін сақтайтын халқы да жеңіске жетеді, әрі қарсы тұрған барлық күштер жеңіледі. Көктен жіберілген хабармен өздеріңе келген Құдай қызметшілеріне ешбір жан шағымданбасын. Енді бұдан былай олардан мін іздеп: “Олар тым үзілді-кесілді; олар тым қатты сөйлейді”,— демендер. Олар қатты сөйлеуі мүмкін; бірақ бұл қажет емес пе? Егер тыңдаушылар Оның даусына не Оның хабарына құлақ аспайтын болса, Құдай олардың құлағын шыңылдатады. Ол Құдай сөзіне қарсыласатындарды әшкерелейді.»

«Шайтан бізді халық ретінде әшкерелеп, айыптап, қателіктерімізді тастауға насихаттайтын ештеңе арамызға кірмеуі үшін мүмкін болғанның бәрін істеп қойды. Бірақ Құдайдың сандығын көтеретін бір халық бар. Арамыздан шығып кетіп, енді сандықты көтермейтіндер де болады. Алайда бұлар ақиқатқа бөгет болатын қабырғалар тұрғыза алмайды; өйткені ол ақырына дейін алға да, жоғары да жылжи береді. Бұрын Құдай адамдарды көтеріп шығарған, қазір де Оның әмірін орындауға дайын тұрған, қолайлы сәтті күтіп тұрған адамдары бар,— тек шынықпаған лаймен сыланған қабырғалар іспетті шектеулерден өтіп кететін адамдар. Құдай Өз Рухын адамдардың үстіне қондырғанда, олар еңбек етеді. Олар Жаратқан Иенің сөзін жариялайды; олар дауыстарын кернейдей көтереді. Ақиқат олардың қолында әлсіремейді де, өз құдіретінен де айырылмайды. Олар халыққа оның заңсыздықтарын, ал Жақып әулетіне оның күнәларын көрсетеді.» Testimonies to Ministers, 409–411.

«Күнделікті» деген шайтандық нышанды Мәсіхтің нышаны ретінде тану — «Мәсіхті де, осы дүниенің құдайын да бір деммен мадақтау» деген сөз. Өздерінше Мәсіхті қабылдаймыз деп мойындағанымен, олар Бараббаны құшақтайды да, өз істерімен: «Мұны емес, Бараббаны», — дейді. Миллердің түсінде «асыл тастар» ретінде бейнеленген, сондай-ақ екі қасиетті кестеде көрнекі түрде көрсетілген ақиқаттар — Миллерге берілген «ұлы нұр», әрі Адвентизм теріске шығарған сол нұр.

Олар Мәсіхті шайтандық нышанмен мадақтап отырмыз деп мәлімдейді және өздерінің Құдайдың іргетасының үстінде тұрғандарын алға тартады, ал шын мәнінде ол — сол ақаулы ілімдік құрылымның үстіне орныққандардың бәріне күшті адасуды әкелетін жалған іргетас. Күн астында жаңа еш нәрсе жоқ, ал қазіргі Израил көне Израилдің пайғамбарлық іздерімен ғана жүріп келеді.

«Жанымды бір мәселе ауыртпай қоймайды: Құдайға деген сүйіспеншіліктің ұлы жетіспеушілігі, ол нұр мен ақиқатқа үздіксіз қарсыласу арқылы, сондай-ақ айғақ үстіне айғақ жиналып тұрғанына қарамастан, Құдай жіберген хабардың іс-әрекетіне қарсы ықпал етуге күш салған, белсенді қызметпен айналысқан адамдардың ықпалы арқылы жоғалды. Мен оларды яһуди халқына нұсқап, былай деп сұраймын: бауырластарымызды соқыр қарсылықтың сол жолымен, сынақ мерзімінің ең ақырына дейін, өтіп кетуге қоя береміз бе? Егер бір кездері қандай да бір халыққа үнсіз қалмайтын, күндіз-түні дауыстап, Құдай берген ескертулерді жариялайтын шынайы да адал сақшылар қажет болған болса, ол — жетінші күн адвентистері. Ұлы нұрға ие болған, игілікті мүмкіндіктерге бөленген, артықшылық тұрғысынан Капернаум сияқты көкке көтерілгендер, өздеріне берілген нұрдың ұлылығына сай келетін қараңғылыққа, оны пайдаға асырмағандықтары үшін, тасталып кете ме?»

«Бас конференцияға жиналатын бауырластарымызға Лаодикеялықтарға берілген хабарға құлақ асуды өтініп сұрағым келеді. Олардың соқырлық күйі неткен қорқынышты! Бұл мәселе назарларыңызға қайта-қайта ұсынылды, бірақ рухани жағдайларыңызға деген наразылықтарыңыз өзгеріс әкелетіндей терең де жан күйзелтерліктей ауыр болған жоқ. “Сен: Баймын, дәулетке кенелдім, еш нәрсеге мұқтаж емеспін, — дейсің; алайда өзіңнің сорлы, мүсәпір, кедей, соқыр әрі жалаңаш екеніңді білмейсің”. Өз-өзін алдаудың айыбы біздің шіркеулеріміздің үстінде тұр. Көпшіліктің діни өмірі — жалған.» Manuscript Releases, 16-том, 106, 107.

«Қапарнақұм» Иса Өз қаласы ретінде таңдаған қала болды.

«Қапарнаумда Иса өз сапарларының арасындағы аялдау кезеңдерінде тұрды, сондықтан ол “Оның өз қаласы” деп атала бастады». Ол Ғалилея теңізінің жағасында, әрі, тіпті оның өзінде болмаса да, Генисарет көркем жазығының шекарасына жақын жерде орналасқан еді». The Desire of Ages, 252.

Мәсіх ежелде Иерусалимді таңдағанындай, Қапарнаумды да таңдады.

Ал құлым Дәуіттің алдымда әрдайым шамы болуы үшін, Мен оған Иерусалимде — Өз атымды орнату үшін таңдаған қалада — оның ұлына бір руды беремін. Патшалықтар

Мәсіх 1844 жылы Адвентизмді Өзінің қаласы етіп таңдады, ал 1863 жылға қарай Адвентизм Лаодикеялық жайлылық пен дәулеттің нышаны болған «Иерихон» қаласын қайта тұрғызды. Ежелгі Израилге қалай болса, қазіргі Израилге де солай. Адвентизм өзін Құдайдың ерекше қаласының азаматтарымыз деп есептейді, бірақ олар азаматтықтың айғағын беретін «ұлы нұрды» теріске қақты. Ели, Хофни және Пинехас заманындағы Шило сияқты, Адвентизм де өздеріне қабылдауға мүмкіндік берілген «ұлы нұрға» қарай сотталатын болады.

«Құдайдың баласымыз деп есептелетіндердің арасында қаншалық аз төзім көрсетілді, біздің сенімімізде емес адамдарға қарсы қаншама ащы сөздер айтылды, қаншама айыптау сөздері айтылды. Көптеген адамдар басқа шіркеулерге жататындарды ұлы күнәкарлар деп қарастырды, ал Жаратқан Ие оларға олай қарамайды. Басқа шіркеулердің мүшелеріне осылай қарайтындар Құдайдың құдіретті қолының астында өздерін кішірейтуге мұқтаж. Олар айыптайтындардың жарығы аз, мүмкіндіктері мен артықшылықтары да аз болған шығар. Егер олардың біздің шіркеулеріміздің көптеген мүшелері иеленген жарығы болғанда, олар әлдеқайда зор ілгерілеуге жетіп, өз сенімдерін дүниеге жақсырақ танытқан болар еді. Өз жарығымен мақтанып, соған карамастан сол жарықпен жүрмейтіндер туралы Мәсіх былай дейді: “Бірақ Мен сендерге айтамын: сот күні сендерге қарағанда Тир мен Сидонға жеңілірек болады. Ал сен, Кәпірнаум [ұлы жарыққа ие болған жетінші күнгі адвентистер], көкке дейін көтерілгенсің [артықшылық тұрғысынан], тозаққа дейін құлатылатын боласың; өйткені сенде жасалған құдіретті істер Содомда жасалған болса, ол осы күнге дейін сақталып қалар еді. Бірақ Мен сендерге айтамын: сот күні сенен гөрі Содом жеріне жеңілірек болады”. Сол кезде Иса жауап беріп былай деді: “Әке, көк пен жердің Иесі, Саған алғыс айтамын, өйткені Сен осыны даналар мен парасаттылардан [өз бағалауынша] жасырып, сәбилерге аштың”».

“Ал енді, сендер осының бәрін істегендіктен, — дейді Жаратқан Ие, — Мен сендерге таң атпай-ақ қайта-қайта сөйлеп едім, бірақ сендер құлақ аспадыңдар; Мен сендерді шақырдым, бірақ сендер жауап бермедіңдер; сондықтан Мен Өз атыммен аталған, сендер сенім артқан осы үйге және сендерге де, әкелеріңе де берген осы орынға, Шилоға не істесем, соны істеймін. Сондай-ақ Ефремнің бүкіл ұрпағын, барлық бауырларыңды қалай Өз көз алдымнан аластасам, сендерді де солай аластаймын’.”

«Жаратқан Ие арамызда аса зор маңызы бар мекемелерді орнатты, және олар дүниелік мекемелер қалай басқарылса, солай емес, Құдайдың тәртібі бойынша басқарылуға тиіс. Олар Оның даңқына ғана көз тігіп басқарылуға тиіс, сонда қандай жолмен болса да құрып бара жатқан жандар құтқарылсын. Құдай халқына Рухтың куәліктері келді, алайда көпшілігі әшкерелеулерге, ескертулерге және кеңестерге құлақ аспады.

«Енді мынаны тыңдаңдар, ей, ақылсыз әрі түсініксіз халық: көздері бар, бірақ көрмейді; құлақтары бар, бірақ естімейді. Менен қорықпайсыңдар ма? — дейді Жаратқан Ие. Теңіздің шегі болсын деп, одан аса алмасын деп, Мен құмды оған мәңгілік шекара етіп қойғанымда, Менің алдымда қалтырамайсыңдар ма? Оның толқындары туласа да, жеңе алмайды; шуласа да, одан аса алмайды. Ал бұл халықтың жүрегі қыңыр әрі бүлікшіл;

олар теріс бұрылып, кетіп қалды. Олар өз жүректерінде де: “Енді өз мезгілінде ерте жаңбыр мен кеш жаңбыр беретін, орақтың белгіленген апталарын біз үшін сақтайтын Құдайымыз Жаратқан Иеден қорқайық”, — демейді. Сендердің заңсыздықтарың осы игіліктерді бұрып әкетті, ал күнәларың игі нәрселерді сендерден ұстап қалды.... Олар жетімнің ісін, оның дауын әділ қарамайды, сонда да өркендейді; мұқтаждың құқығын қорғамайды. Осылар үшін Мен жазаға тартпаймын ба? — дейді Жаратқан Ие. Осындай халықтан Менің жаным кек алмай ма?»

«Жаратқан Ие: “Бұл халық үшін дұға етпе, олар үшін жалбарынып, мінажат даусыңды көтерме, Менің алдымда олар үшін шапағатшы болма; өйткені Мен сені тыңдамаймын”, — деп айтуға мәжбүр болмақ па? “Сондықтан нөсер жаңбыр тежеліп қалды, және кешкі жаңбыр болған жоқ.... Енді сен осы уақыттан бастап Маған: Әкем, Сен менің жастығымның Жетекшісің, — деп жалбарынбайсың ба?”» Review and Herald, August 1, 1893.

Келесі мақалада Уильям Миллерге Аян кітабы жөнінде берілген «ұлы нұрды» қарастыруымызды жалғастырамыз.

«Мәсіх дүниеге шынайы дінді үлгі ету және адамдардың жүректері мен іс-әрекеттерін билеуге тиіс қағидаларды асқақтату үшін келген кезде, соншалық зор нұр алғандардың бойында жалғандық соншалық терең тамыр жайған еді, олар енді нұрды ұқпайтын болды әрі дәстүрді ақиқат үшін тәрк етуге ешқандай ынталары болмады. Олар өз салттары мен ойдан шығарғандарын сақтап қалу үшін көктегі Ұстазды қабылдамай тастады, даңқ Иесін айқышқа шегеледі. Дәл сол рух бүгінде де дүниеде көрініс табуда. Адамдар өз дәстүрлері шайқалып, жаңа тәртіп орнап кетпесін деп, ақиқатты зерттеуге құлықсыз. Адамзатқа тән адасуға деген тұрақты бейімділік бар, әрі адамдар табиғатынан адами ойлар мен білімді тым жоғары көтеруге бейім, ал құдайлық және мәңгілік нәрсе танылмайды да, бағаланбайды». Counsels on Sabbath School Work, 47.